

חג הסוכות

משיחת י"ג תשרי ה'תשמ"א.

הנחה פרטית בלתי מוגה

חז"ל אומרים שבימים אלו "זה עוסק בסוכתו וזה עוסק בלולבו". מובן, שכאשר אדם "עוסק בסוכתו" כראוי, הרי עליו להשתדל שסוכתו תהיה מהודרת בתכלית.

הסוכה המפוארת ביותר היא כשהאדם מקיים את דברי הגמרא: "ראויים כל ישראל לישוב בסוכה אחת". האדם עוסק בסוכתו באופן שמצידו הוא עושה כל מה שבאפשרותו כדי ש"כל ישראל" יישבו בסוכתו, עם כל הפירושים שבדבר.

הוא עושה זאת בסבר פנים יפות, דבר המשפיע גם על המוזמנים לסוכתו. ואף כשהוא מבקר בסוכה של אדם אחר, הוא עושה זאת כך שגם על סוכתו של הזולת ייאמר "ראויים כל ישראל לישוב בסוכה אחת".

הכוונה בכך מובנת מאליה - שאין בה פירוד-לבבות ומחלוקת, אלא להפך: יש בה שלמות מוחלטת של אהבת ישראל. זוהי משמעותו של "הקהל" - הרבים נעשים קהל אחד, ולכן גם הסוכה בה הם יושבים נקראת "סוכה אחת".

הדברים אמורים גם ביחס למי ש"עוסק בלולבו", ביטוי המתייחס לכל ארבעת המינים:

ארבעה מינים אלו מייצגים בצורה מודגשת וגלויה את כל הסוגים השונים שישנם בעם ישראל. אומנם בגשמיות, איננו נוטלים דוגמאות המייצגות את כל מיני הצומח הקיימים בעולם, אלא אנו מסתפקים בארבע דוגמאות, ארבעה מינים; המייצגים את כל מיני הצומח בעולם.

אבל בכל הנוגע לנמשל שעליו רומזים מינים אלו - הם אכן רומזים על כל העם היהודי בלי יוצא מן הכלל. וכפי שהמדרש מסביר, שכל בני העם היהודי, החל מהיהודי המושלם ביותר, זה ש"יש בו טעם ויש בו ריח", וכלה ביהודי הפשוט שבפשוטים, זה ש"אין בו טעם ואין בו ריח", - שני קצוות הכוללים ביניהם את כל הסוגים האפשריים, ואין יהודי שנמצא מחוץ להם - הופכים יחד למצווה אחת;

אין אפשרות לקיים את המצווה ללא כל ארבעת המינים יחד, ואף אם ישנם כל ארבעת המינים אבל אחד מהם נמצא בפניה אחת וחברו ברשות אחרת, אלא עליהם להיות כולם יחד, בארבע אמותיו של האדם ובידו, כמו שנאמר "ולקחתם לכם".

במצווה זו מודגשת אחדות כל ישראל, אחדות הקשורה עם אהבת ישראל אמיתית, שכן על האמת נאמר "אמת ה' לעולם", האמת היחידה בעולם שהיא אמת לאמיתה היא זו הקשורה עם הקב"ה, "אמת ה'", שהכניס את עצמו בעולם, כביכול, על-ידי התורה והמצוות.

מצווה המדגישה את אחדותם של ישראל, "גוי אחד בארץ", כלומר שגם "בארץ", בנושאים ארציים וחומריים, הם עדיין "גוי אחד" - זוהי מצוות הלולב, "עוסק בלולבו",

חג הסוכות

שכן, גם לא-יהודי, כשהוא עובר ורואה את היהודי נוטל את ארבעת המינים, אם הוא יודע מה הם ארבעה מינים אלו, יודע הוא שאחד מהם "יש בו טעם ויש בו ריח", וכך עד לרביעי שבהם ש"אין בו טעם ואין בו ריח", והוא רואה שבשעת קיום המצווה נוטל היהודי את ארבעתם יחד. וכאמור, בדבר זה מבחינים גם הטף, ואפילו לא-יהודים, להבדיל.

קיום מצווה זו יביא לקיומו של ה"מבצע" העיקרי, שקיומו הוא על-ידי הקב"ה בעצמו - "ושב ה' אלוקיך את שבתך", "והשיב" לא נאמר אלא "ושב", כלומר שגם הקב"ה בעצמו ייצא מהגלות, וכיצד יוצא הקב"ה מהגלות - על-ידי כך שהוא לוקח יחד עמו כל אחד ואחת מעם ישראל, ואזי מתקיים הכתוב "באור פני מלך - חיים", מתוך טוב נראה וגלוי, שהרי הקב"ה עצמו יוצא אף הוא מהגלות.

יהי רצון שהדבר יתקיים בקרוב ממש, ובאופן מוחשי, ו"בנערנו ובזקנינו בבנינו ובבנותינו" "קהל גדול יבואו הנה".

"לחיים".

